

**Cyfarfod Cymdeithas CYSAGau Cymru,
Rhithwir trwy Zoom
21 Mawrth 2023
10.30yb – 1.00yp.**

Presenoldeb

<p>Ynys Môn / Anglesey Rheinallt Thomas (RT) Gwyneth Hughes (GH)</p> <p>Blaenau Gwent Kathy Riddick (KR)</p> <p>Pen-y-bont ar Ogwr / Bridgend Alice Parry (AP) Edward Evans (EE)</p> <p>Caerffili/ Caerphilly</p> <p>Caerdydd / Caerdydd</p> <p>Sir Gaerfyrddin / Carmarthenshire Jennifer Harding-Richards (JHR)</p> <p>Ceredigion Mary Davies (MD)</p> <p>Conwy Collette Owen (CO) Phil Lord (PL)</p>	<p>Sir Ddinbych / Denbighshire Collete Owen (CO) Phil Lord (PL)</p> <p>Sir y Fflint / Flintshire Anna Stephens (AS) Debbie Owens (DO) Jane Borthwick (JB)</p> <p>Gwynedd Sibani Roy (SR) Paul Rowlinson (PR) Eurfryn Davies (ED)</p> <p>Merthyr Tudful / Merthyr Tudful</p> <p>Sir Fynwy / Monmouthshire Louise Brown (LB)</p> <p>Castell-nedd Port Talbot / Castell-nedd a Port Talbot Nia Jenkins (NJ) Rachel Samuel (RS) Wayne Carpenter (WC)</p> <p>Casnewydd / Casnewydd Hayley Jones (HJ) Huw Stephens (HS) Neeta Baicher (DS)</p>	<p>Sir Benfro / Pembrokeshire Clare Campbell (CG) Sam Skerme-BlackHall (SB) Marc Tierney (MT) Mike James (MJ) Amanda Lawrence (AL) Clare Campbell (CC) Sian Rowles (SR) Jennifer Harding-Richards (JHR) Lydia Cheshire (LC)</p> <p>Powys John Mitson (JM) Fiona Thomas (FT) John Meredith (JM)</p> <p>Rhondda Cynon Taf Donna Graves (DG)</p> <p>Abertawe / Swansea Jennifer Harding-Richards (JHR)</p> <p>Torfaen</p> <p>Bro Morgannwg / Vale of Glamorgan</p> <p>Wrecsam / Wrexham Tania ap Siôn (TS) Libby Jones (LJ)</p> <p>PYCAG</p> <p>EFTRE Phil Lord (PL)</p>	<p>Sylwedyddion:</p> <p>MAGC Paul Morgan (PM)</p> <p>CBAC Andrew Pearce (APE)</p> <p>ESTYN Gwawr Meirion (GM)</p> <p>Llywodraeth Cymru</p> <p>REC</p> <p>Yr Eglwys yng Nghymru Elizabeth Thomas (ET) Jennie Downes (JD)</p> <p>Gwasanaeth Addysg Gatholig Angela Keller (AK)</p> <p>Cymwysterau Cymru Kate Russell (KRU) Philip Blaker (PB)</p> <p>Rhwydwaith Rhyng-ffydd</p> <p>CCAC Prifysgol Cymru Elin Stock (ES)</p> <p>Prifysgol Y Drindod Dewi Sant Rachel Bendall (RB)</p> <p>Cofnodion (o'r recordiad) Jo Nicholls (JNI)</p>
---	---	---	---

Cofnodion y cyfarfod

1. Cyflwyniad a chroeso

Croesawodd TaS bawb i gyfarfod y Gwanwyn a diolchodd i Awdurdod Lleol Sir Benfro a'r CYS / CYSAG am gynnal y cyfarfod. Diolchodd TaS i Lydia Cheshire a'r tîm am eu gwaith yn trefnu'r cyfarfod hwn.

Croesawodd a chyflwynodd TaS Gadeirydd CYSAG Sir Benfro - y Cynghorydd Sam Skyrme -Blackhall.

Croesawodd y Cyng Sam Skyrme -Blackhall bawb i'r cyfarfod a rhoddodd y cyflwyniad a ganlyn:

“Mae galluogi pobl ifanc i ddysgu heb farnau a rhagfarnau, deall, tyfu a datblygu eu barn a'u safbwyntiau eu hunain ar bopeth yn fraith y dylem ei chofleidio. Rydym yn tynnu tuag at ddiwedd yr 2il dymor o weithredu'r maes llafur newydd ac yn ddiau mae llawer o ddysgu a phrofiadau y gallwn eu rhannu drwy gydol ein hamser gyda'n gilydd.

Rwy'n falch o'r gwaith sy'n cael ei wneud yma yn Sir Benfro – cefnogi ein Hysgolion – ac yn hollbwysig y gwaith yn ein Hysgolion – cefnogi ein pobl ifanc. O gefnogaeth benodol i'r Blynnyddoedd Cynnar i weithio gyda Phenaeithiaid i rannu dysgu – rydym i gyd yn dod o hyd i'n ffordd ac rwy'n ddiolchgar i'n swyddogion ymroddedig sy'n gyrru pethau yn eu blaen gydag ymrwymiad a phwrpas gwirioneddol. Gwn fod hwnnw'n brofiad a rennir ledled Cymru.

Wrth gwrs, byddwn yn addasu ac yn hyblyg wrth i ni ddod o hyd i'r llwybr gorau ymlaen - dyna yw natur unrhyw beth newydd. Ond wrth wneud hynny, mae angen i ni gofio ein gwerthoedd craidd – y pethau a luniodd ddatblygiad y cwricwlwm newydd hwn a'u cadw mewn cof wrth i ni ei wreiddio.

Mae cael hyn yn iawn mor bwysig – a thrwy wneud hynny byddwn yn helpu ein pobl ifanc i fod yn unigolion iach, hyderus, sy'n barod i fyw bywyd gan wireddu eu dyheadau fel dinasyddion egwyddorol, gwybodus yng Nghymru a'r byd”.

Rhannodd CYSAG Sir Benfro y ddau gyflwyniad a ganlyn:

i)

 [WASACRE 21.3.23.mp4](#) (fideo)

ii)

[Religion Values and Ethics in Pembrokeshire](#)

2. Myfyrdod tawel

3. Ymddiheuriadau

Ymddiheuriadau gan aelodau'r Pwyllgor Gwaith – Vicky Barlow, Jennie Downes, Mathew Maidment, Paula Webber. Chris Abbas, Blaenau Gwent a Chris Owens, CBAC.

4. Cofnodion y cyfarfod diwethaf ar Microsoft Teams a gynhaliwyd ar 16 Tachwedd 2022

RS – Mae angen tynnu Fiona Thomas oddi ar restr mynychwyr CYSAG CNPT.

Cytunwyd yn ffurfiol ar gofnodion y cyfarfod diwethaf.

5. Materion yn codi o gyfarfod diwethaf CCYSAGauC

- Eitem 7 rhan 4 – Eglurder Llywodraeth Cymru (LIC) ar y dyddiad hyd nes y bydd angen i CYS a CYSAG gydfodoli.
- Mae cydweithwyr yn Llywodraeth Cymru wedi egluro mai'r bwriad oedd i'r cyfeiriad at yr angen i'r cyrff hyn fod yn eu lle tan 2025 olygu blwyddyn academaidd 2025 sy'n dechrau ym mis Medi ac yn dod i ben yn haf 2026, ond maent yn sylweddoli bod yr ymateb cynharach o bosibl yn amwys yn hynny o beth ac yn agored i'w ddehongli.

6. Materion Llywodraeth Cymru:

- i) Cyfarfod (15 Rhagfyr 2022)

Cynrychiolaeth o CCYSAGauC/PYCAG - Tania ap Sion, Libby Jones, Rachel Samuel.

Rhoddodd Rachel Samuel adborth ar ganlyniadau sawl eitem ar yr agenda fel a ganlyn:

1. Adroddiadau blynyddol CYSAG – adolygiad strwythur

Gofynnodd John Pugsley i CCYSAGauC gyflwyno cynnig yn amlinellu beth sydd angen ei wneud i adolygiad Llywodraeth Cymru o Adroddiadau Blynyddol. Gellir cynnig cyllid ar gyfer unrhyw waith sydd ei angen. Dylid anfon y cynnig at John Pugsley a Kerry Davies a fydd yn gwneud cynnig i Lloyd Hopkin a'u tîm cyfreithiol.

2. Diweddariad cyfathrebu gwybodaeth ar CGM / Astudiaethau achos ar gyfer Dysgu CGM.

Eglurhad o'r hyn y mae LIC yn chwilio amdano o ran tystiolaeth o arfer da.

Dangos 'beth a sut' mae CGM yn digwydd yn yr ystafell ddosbarth. Bydd yr astudiaethau achos yn cael eu cynhyrchu ar ffurf ffilm. Mae angen dwy ysgol wahanol i arddangos gweithgareddau gweledol, gydag adnoddau ac asesiadau yn cael eu torri i mewn i'r ffilm wedyn. Byddai Kerry Davies yn edrych ar y briff ffilmio y mae LIC wedi'i ddarparu i nodi'r gofynion. Mae hyn yn herio cydweithwyr PYCAG i ddod o hyd i'r enghreifftiau gorau a sut i benderfynu beth y gellir ei rannu. Dolenni i enghreifftiau o ffilmiau i'w rhannu gyda CYSAGau o gynllun peilot a gynhaliwyd yn Abertawe i roi syniad o'r hyn y maent yn chwilio amdano.

3. Diweddariad ar Addasiadau i ganllawiau CGM ar Hwb

Mae'r addasiadau y gofynnwyd amdanynt wedi'u cofnodi ar gyfer y cylch adolygu nesaf. Yn haf 2023 bydd adolygiad gyda CYSAGau a chyrrff perthnasol eraill. Y Tîm Cyfreithiol sydd â'r gair olaf os caiff yr addasiadau eu derbyn (Pat McCarthy) - mae LIC yn pwysleisio nad yw wedi'i anghofio ac y bydd yn cael sylw maes o law. Kerry Jones i ddarganfod sut bydd y broses yn gweithio er mwyn sicrhau ei bod yn digwydd. John Pugsley i rannu'r adborth gan PMcC gyda chynrychiolwyr Pwyllgor Gwaith CCYSAGauC.

4. Ymholiad gan Awdurdod Lleol - Gweithgareddau tymhorol mewn ysgolion cynradd a'r hawl i dynnu'n ôl

JHR: Wedi cael ymholiadau gan ysgolion ynglŷn â natur orfodol CGM ar gyfer 3 -16 oed. Yn effeithio'n arbennig ar ysgolion cynradd yr adeg yma o'r flwyddyn gyda dramâu'r geni, straeon y Nadolig ac ati. Mae grŵp bach o gynrychiolwyr yn y gymuned yn gofyn i'w plant gael eu tynnu allan o'r gweithgareddau hyn. Rydym yn trafod gydag ysgolion sut i wahaniaethu rhwng CGM ac addoli ar y cyd ac ethos a diwylliant yr ysgol. Rydym yn ymwybodol nad oes hawl i dynnu'n ôl ond rydym yn gofyn am eglurhad ynghylch sut yr ydym yn gwahaniaethu rhwng yr agweddau hynny ar gyfer cydweithwyr cynradd.

Ymateb LIC:

Mae'r cyngor yr un fath ag ar gyfer cais blaenorol ym mis Gorffennaf 2022.

- Dylai fod gan ysgolion linellau cyfathrebu clir gyda rhieni, gan sicrhau eu bod yn deall yr hyn sy'n cael ei gynnwys a pham.
- Lle mae'n ymddangos bod gan rieni (neu hyd yn oed ddysgwyr) bryderon am ddysgu penodol bydd yn help i drafod yn sensitif gyda rhieni a deall lle mae'r pryderon hyn wedi codi ac archwilio sut y gellir mynd i'r afael â nhw. Mae'n bosibl iawn bod yr amheuan hyn yn deillio o gamddealltwriaeth ynghylch yr hyn a gwmpesir neu'r hyn sy'n ofynnol gan y Cwricwlwm i Gymru.
- O fis Medi o fewn y Cwricwlwm i Gymru, mae'n amlwg nad oes hawl cyfreithiol i dynnu'n ôl (sy'n golygu, yn wahanol i'r gorffennol, pan oedd gan rieni hawl i gael caniatâd i'w cais i dynnu eu plentyn yn ôl), ond wrth gwrs gall rhai rhieni geisio tynnu eu plant allan o rai agweddau. Mae gan yr ysgol ddisgresiwn o ran sut i reoli hynny a bydd angen iddi ddod i benderfyniad gyda'r dysgwr a'r teulu. Yn amlwg, mae hynny er budd pawb – yn naturiol, nid ydym am i ddysgwyr gael eu tynnu allan o'r brif ffrwd gan rieni yn gyfan gwbl oherwydd ofnau am y cwricwlwm.

Rhodddwyd cyngor ychwanegol:

- Adnabod y mater
- A yw'n fater o Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb (ACRh)?
- Os yw'n ACRh, tynnu sylw'r ysgolion at ddisgwyliadau'r cod a'r canllawiau ACRh, yn arbennig:
 - Pwysigrwydd plwraliaeth – h.y. gallu rhoi sicrwydd i rieni bod addysgu'n cael ei gyflwyno mewn modd lluosog a dyma ddyletswydd gyfreithiol yr ysgol
 - Gofyniad y cod i sicrhau bod ystod o safbwyntiau a chredoau yn cael eu hystyried yng nghyd-destun ACRh
 - Pwysigrwydd llinellau cyfathrebu agos gyda rhieni a gofawyr ar y materion hyn
 - Cyfeiriwch yr ALI a'r ysgol at y Cwestiynau Cyffredin ar Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb oherwydd gallai fod yn ddefnyddiol.

Ymateb y rhai a oedd yn bresennol o CCYSAGauC a PYCAG oedd nad ydym yn credu bod y cwestiwn wedi'i ateb yn ddigonol - Sut y gall ysgolion wahaniaethu rhwng CGM, addoli ar y cyd, ac ethos a diwylliant yr ysgol, er mwyn osgoi cwynion a materion yn ymwneud â thynnu yn ôl?

5. Nodi cymorth ac adnoddau ar gyfer CGM

Gofynnwyd i CCYSAGauC gynhyrchu map cyffredinol i ddangos yr hyn a gynigir yn barod o ran cymorth ac adnoddau yng Nghymru. John Pugsley i anfon dogfen

adnoddau i gefnogi'r gwaith hwnnw. Mae angen i CCYSAGauC roi'r wybodaeth ddiweddaraf i JP a KD.

6. Adnoddau Cyngor yr Eglwysi Rhyddion

Mae hyn yn rhywbeth i'r ochr Lywodraethu o fewn Llywodraeth Cymru. Nid yw'n uniongyrchol gysylltiedig ag arfer ystafell ddisbarth. Bydd y wybodaeth yn cael ei rhannu gyda Claire Horton o LIC i weld a oes unrhyw beth y gall LIC ei gefnogi o ran y dogfennau.

7. Diweddariad Adolygiad Barnwrol ACRh

Pan gynhaliwyd y cyfarfod hwn, roedd LIC yn dal i aros am ganlyniad. Cadarnhaodd JP, cyn gynted ag y bydd yn derbyn rhywbeth sy'n mynd i'r cyhoedd, bydd yn ei anfon atom ni gyntaf. Rydym bellach yn gwybod y canlyniad hwn – ochrodd y llys o blaid Llywodraeth Cymru ac i ACRh barhau i fod yn orfodol i bob dysgwr. Mae'r rhieni wedi dechrau eu hapêl. Nid ydym yn gwybod o hyd sut y bydd yn effeithio ar CGM os bydd yr apêl yn llwyddiannus.

ii) Proses fonitro anffurfiol meysydd llafur cytunedig

Adroddodd Tania ap Sion ar y broses monitro / adolygu yn anffurfiol meysydd llafur cytunedig, fel a ganlyn.

Ar 15 Rhagfyr 2022, gwahoddodd LIC CCYSAGauC i gynnal: "proses fonitro anffurfiol o'r meysydd llafur cytunedig ar gyfer pob ALI i gael ymdeimlad o ba mor ffyddlon yw'r rhain i weledigaeth ac ethos CGM yn y Cwricwlwm i Gymru".

Mae hyn yn rhan o'r agwedd gefnogol y mae LIC yn ei mabwysiadu yn ystod y cyfnod o gyflwyno'r cwricwlwm, gan gydnabod pwysigrwydd bod yn gefnogol yn gynt yn hytrach nag yn hwyrach. Yn ymarferol, ymarfer desg byr yw'r adolygiad, sy'n cynnwys edrych ar destun y meysydd llafur cytunedig ar gyfer pob awdurdod lleol. Nid yw'n mynd ymhellach nag adolygu'r testunau eu hunain. Ddiwedd mis Mawrth, cyflwynir adroddiad i Lywodraeth Cymru ar y canfyddiadau. Ar ôl hyn, rywbryd yn y dyfodol agos, mae Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau y byddwn yn gallu defnyddio rhannau perthnasol o'r ymchwil hwn i rannu arfer ymhlith yr awdurdodau lleol – gan gynnwys o bosibl arddangos enghreifftiau penodol. O fewn hyn, dylid bob amser gadw pwysigrwydd penderfyniad lleol yn amlwg tra hefyd yn gweld gwerth rhannu arfer o fewn hynny. Mae'r broses adolygu ei hun wedi'i sefydlu a'i chymeradwyo'n drylwyr gan Lywodraeth Cymru:

1. Detholwyd y 6 aelod Tîm yn ofalus sydd mewn sefyllfa dda i gynnal yr adolygiad hwn;
2. Fe wnaethom greu profforma yn seiliedig ar sampl o bum maes llafur cytunedig, yn cwmpasu iaith, cynnwys y maes llafur, eglurder, cyd-destun lleol, a golygu. Defnyddiwyd y profforma hwn wedyn ar gyfer yr holl feysydd llafur cytunedig er mwyn sicrhau cysondeb yn y dull gweithredu.
3. Gwnaethom hefyd sicrhau bod pob maes llafur cytunedig yn cael ei adolygu gan o leiaf 2 neu 3 aelod tîm ar lefel unigol, grŵp bach, ac yna fel Tîm cyfan.
4. Ni adolygodd unrhyw aelod o'r tîm unrhyw faes llafur cytunedig y bu'n ymwneud yn bersonol ag ef, a dyrannwyd rhifau ar hap i'r meysydd llafur cytunedig drwy gydol y broses adolygu ac ysgrifennu adroddiadau.

Rydym yn ddiolchgar iawn i bob un o'r 22 CYS am rannu eu meysydd llafur cytunedig mor brydlon â ni, a gobeithiwn y bydd hwn yn ymarfer defnyddiol iawn i chi.

Rwyf hefyd yn ddiolchgar iawn i holl aelodau'r Tîm sydd wedi cydweithio mor effeithiol ac mor dda dros y saith wythnos diwethaf i sicrhau ein bod yn cwblhau'r adolygiad ac yn cyflwyno'r Adroddiad i Lywodraeth Cymru mewn pryd.

7. Adroddiad ar gyfarfod Estyn (14 Chwefror 2023) – Monitro safonau a chynnydd
- Aelodau gweithredol CCYSAGAuC yn bresennol: AP, RS, MM, ac LJ

Rhoddodd Alice Parry adborth i'r cyfarfod fod CCYSAGAuC wedi gofyn am gyfarfod ag ESTYN i dderbyn diweddariad ar y cynlluniau ar gyfer monitro CGM o fewn y Cwricwlwm i Gymru. Roedd aelodau CCYSAGAuC yn ddiolchgar am y papur briffio a rannwyd cyn Cyfarfod yr Hydref ym mis Tachwedd 2022 ac roeddent am drafod yr eitemau canlynol yn fanylach:

1. Monitro darpariaeth CGM mewn ysgolion ac ystyried y Maes Llafur Cytunedig

Nid sefydliad monitro yw Estyn. Fodd bynnag, bydd timau arolygu yn edrych ar gynllun cwricwlwm eang pob ysgol y mae'n ei harolygu, a phe bai elfen benodol o'r cwricwlwm ar goll, e.e. CGM gorfodol, byddai hyn yn cael ei godi gyda'r ysgol a byddai'n cael ei gynnwys yn yr adroddiad terfynol. Efallai y byddant yn ystyried a yw CGM yn cael ei addysgu o fewn ysbryd CiG, ond ni fyddent yn monitro'n benodol ymagwedd wrthrychol, feirniadol a lluosog a chyflwyno CGM.

2. Monitro safonau a chynnydd mewn CGM

Anaml iawn y byddai adroddiad yn cynnwys sylw ar safonau a dilyniant o fewn pwnc penodol. Efallai y bydd sylwadau ar gaffael sgiliau penodol ac ati mewn rhai pynciau, fel enghraifft o gynnydd, a allai gynnwys CGM. Mae arolygwyr yn edrych ar safonau a chynnydd yn gyffredinol. Mae data ar gyfer yr ysgol yn unig, i lywio eu cynllunio eu hunain. Gwnaeth cydweithwyr hi'n glir iawn na ddylai ysgolion gynhyrchu data yn arbennig i Estyn i brofi bod eu dysgwyr yn gwneud cynnydd neu'n cyflawni targedau neu safonau gosodedig. Dylai pob ysgol adnabod pob dysgwr, yn yr ystyr o, ble maen nhw, ble mae angen iddyn nhw fod, a sut y gallant gyrraedd yno. Os bydd arolygwyr yn edrych ar ddata ysgolion, bydd yn cael ei wneud i gael darlun am a yw'r ysgol yn adnabod ei dysgwyr, a pha mor dda. Ni fydd arolygwyr yn chwilio am 'dystiolaeth' o gynnydd, h.y. cymharu safonau ag ysgolion eraill neu ddsbarthiadau neu grwpiau blwyddyn ac ati. Mae eisiau gweld sut mae'r ysgol yn defnyddio ei data ei hun i lywio eu cynllunio ar gyfer gwelliant a dilyniant.

3. Addoli ar y cyd

Rhannodd cydweithwyr Estyn arweiniad Estyn 2017 ar addoli ar y cyd a roddir i bob Arolygydd cyn arolygiad. Mae hyn yn cynnwys cydrannau y gall addoli ar y cyd eu cynnwys a hefyd Cwestiynau Cyffredin a allai fod o gymorth i ysgolion. Mae cyddestun yr ysgol yn cael ei ystyried o ran addoli ar y cyd mewn lleoliadau cynradd ac uwchradd ac yn tynnu sylw at y cyfeiriad yn y canllawiau at 'funud i feddwl' ac amser myfyrio yn ogystal â gweddïau a ffurfiau mwy traddodiadol o addoli. Nid oedd cydweithwyr Estyn yn ymwybodol o unrhyw ddiddordeb o'r newydd mewn addoli ar y cyd o fewn timau arolygu, ac maent yn ymwybodol y gellir darparu cyfleoedd ar gyfer datblygiad yr YMCD mewn manau eraill yn y cwricwlwm ac o fewn ethos yr ysgol.

4. Arfer effeithiol

Mae 'egin gwyrdd' yn cael eu hadnabod yn ystod ymweliadau arolygu, ond mae'n ddyddiau cynnar o hyd. Mae timau'n gweld rhywfaint o ddarpariaeth CGM priodol yn unol â'r canllawiau. Mae ymweliadau ymgysylltu yn cael eu cynnal ond nid oes rhai sy'n benodol am CGM eto. Mae amrywiaeth o sianeli ar gyfer canfod ymweliadau ymgysylltu posibl. Gallai fod yna YG yn y dyfodol yn canolbwyntio ar CGM neu CiG ond byddai hynny'n dibynnu ar a yw'r elfennau penodol hynny'n cael eu nodi fel maes o ddiddordeb i YG. Pan fydd Ymweliad Ymgysylltu yn digwydd cyhoeddir adroddiad ar wefan Estyn.

I gloi, teimlai cydweithwyr o CCYSAGC ac Estyn fod y cyfarfod wedi bod yn fuddiol a chytunodd pawb y byddai cyfarfod ddwywaith y flwyddyn yn cael ei drefnu rhwng y ddau gorff yn y dyfodol. Gwahoddodd cydweithwyr CCYSAGauC gydweithwyr Estyn i ddarparu diweddariadau ym mhrif gyfarfodydd CCYSAGauC yn ôl yr angen.

8. Cyflwyniad Dysgu Proffesiynol

Rhoddodd Libby Jones ddiweddariad ar yr eitem hon ar yr agenda a rhannodd glip o un o restrau chwarae CGM o'r swp cyntaf o bum adnodd dysgu proffesiynol sydd bellach wedi'u cyhoeddi ar Hwb, o'r enw, 'Beth sy'n Newydd'. Bydd y dolenni i'r adnoddau ar Hwb yn cael eu rhannu â ChYSAGau i'w dosbarthu'n ehangach. Adroddodd fel a ganlyn:

Rydym yn ddiolchgar iawn i'n cydweithiwr yn Llywodraeth Cymru Rachael Hicks am wthio'r adnoddau hyn ymlaen, hyd at eu cyhoeddi. Buom yn aros am amser hir amdanynt, ond mae'n werth yr aros gan fod ansawdd yr adnoddau hyn yn eithriadol. Rwyf eisoes wedi rhannu clip o'r rhestr chwarae, 'Beth sy'n newydd i ysgolion uwchradd' a greodd Alice Parry ac mae hi'n ymddangos ynddo. Heddiw rydw i'n mynd i gyflwyno'r rhestr chwarae, 'Beth sy'n Newydd i Benaethiaid'. Cynhelir digwyddiad Mewnwelediad Polisi ar 25 Ebrill (dolen yn *chat*) a fydd yn arddangos yr adnoddau hyn ynghyd ag adnoddau defnyddiol eraill y gall ysgolion a ChYSAGau eu defnyddio.

Rhannodd LJ ei sgrin a chyflwynodd y rhestr chwarae, gan aros ar dudalennau penodol i dynnu sylw at rywfaint o wybodaeth ddiddorol a defnyddiol, gan gynnwys, y disgrifiad o 'rhoi sylw i', hunanwerthusiad, goblygiadau i Benaethiaid, myfyrdodau a chwestiynau, a'r astudiaethau achos. Mae gan restr chwarae'r Pennaeth hefyd yr un adrannau rhagarweiniol a gwybodaeth â'r rhestrau chwarae eraill yn y swp cyntaf hwn, megis y dudalen groeso, cynnwys, nodau a thudalennau ymgysylltu beirniadol.

Dolen ar gyfer digwyddiad mewnwelediad polisi: <https://hwb.llyw.cymru/datblygiad-proffesiynol/digwyddiadau-mewnwelediad-polisi/>

Dolenni ar gyfer yr adnoddau dwyieithog ar Hwb:

Saesneg: <https://hwb.gov.wales/repository/resource/eef7e399-93bb-4d7c-ab68-145c93f4c6d3/cy>

Cymraeg: <https://hwb.gov.wales/repository/resource/eef7e399-93bb-4d7c-ab68-145c93f4c6d3/cy>

Cododd yr aelodau gwestiynau ynghylch 'rhoi sylw i' a'r meysydd llafur cytunedig, a chafwyd eglurhad gan LJ a rhannodd yr aelodau hefyd sylwadau cadarnhaol iawn am yr adnoddau. Codwyd un cwestiwn ynghylch aelodau CYSAG yn cael mynediad i Hwb. Gellir cyrchu'r adnoddau heb fod angen mewngofnodi, ond awgrymwyd bod yr Aelodau'n ceisio cyngor a chymorth gan eu hawdurdod lleol.

9. Sgyrsiau gyda chydweithwyr yn Lloegr (NASACRE, REC, Canolfannau AG Rhanbarthol)

Dyweddodd TaS fod sgyrsiau'n cael eu cynnal ar hyn o bryd gyda chydweithwyr yn Lloegr. Mae addysg yng Nghymru yn dod yn fwyfwy gwahanol i Loegr gyda chyflwyno'r Cwricwlwm i Gymru. Mae hyn yn codi nifer o faterion yn ymwneud â sut rydym yn gwerthfawrogi ein gilydd a sut rydym yn gweithio gyda'n gilydd.

NASACRE

Croesawodd Pwyllgor Gwaith CCYSAGauC wahoddiad gan NASACRE i aildechrau sgyrsiau. Cynhaliwyd cyfarfod ar 31 Ionawr 2023 gyda Chadeirydd NASACRE, Linda Rudge a Sue Holmes yr Ysgrifennydd ac aelodau o Bwyllgor Gwaith CCYSAGauC - TaS, EE ac LJ.

Pwrpas y cyfarfod oedd aildechrau rhannu digwyddiadau a diweddariadau diweddar ac archwilio'r cysylltiadau posibl rhwng y ddwy gymdeithas. Roedd y ddwy gymdeithas yn cydnabod, er bod ganddynt gymaint yn gyffredin bod cymaint o wahaniaeth hefyd.

I grynhoi – nodwyd meysydd posibl ar gyfer sgyrsiau pellach :

- 1) O bryd i'w gilydd, mae NASACRE yn derbyn ymholiadau gan CYS a ChYSAGau o Gymru am ddysgu proffesiynol a chynhadledd flynyddol NASACRE. Penderfynwyd rhoi LJ mewn cysylltiad â gweinyddwr NASACRE i drafod y cwestiynau hyn gan ei bod yn bwysig cael y llinellau cyfathrebu cywir.
- 2) Archwilio'r posibilrwydd o gynnwys eitem yng nghynhadledd NASACRE lle gallai fod gorgyffwrdd rhwng y ddwy ochr a lle gallai CCYSAGauC wneud cyfraniad defnyddiol.
- 3) Mae NASACRE yn mynd i rannu eu cylchlythyr sy'n cael ei ddsbarthu 3 / 4 gwaith y flwyddyn.

Y nod yw rhoi sgyrsiau mwy rheolaidd ar waith a datblygu'r berthynas rhwng NASACRE a CCYSAGC.

REC

Ym mis Chwefror derbyniodd CCYSAGauC gais am gyfarfod gan Indy Nottage, Swyddog Gweithredol Cyngor Addysg Grefyddol (REC) Cymru a Lloegr i drafod sut y gall REC gefnogi CCYSAGauC orau yng nghyd-destun Cymru. Cyfarfu TaS, LJ (Aelodau Gweithredol CCYSAGauC) a Paula Webber (Cadeirydd PYCAG, aelod Gweithredol CCYSAGauC) â REC ar 6 Mawrth 2023.

Roedd yn sgwrs agored, ddi-flewyn-ar-dafod a chadarnhaol am ein pryderon ynghylch y berthynas rhwng CCYSAGauC a REC. Bu CCYSAGauC yn gweithio'n agos gyda REC ar nifer o brosiectau yn y gorffennol ond ar hyn o bryd mae'n ymddangos nad yw'r berthynas yn gweithio mor effeithiol ag y gallai.

Canlyniad y cyfarfod oedd i REC drefnu cyfarfod gyda chynrychiolwyr o sefydliadau REC sy'n canolbwyntio ar Gymru h.y. CCYSAGauC, yr Eglwys yng Nghymru, MAGC, aelodau o fwrdd REC - Kathy Riddick, y Cadeirydd Sarah Lane Court ac Indy Nottage. Mae'r cyfarfod i'w drefnu ym mis Ebrill 2023.

Y nod yw creu strwythur i alluogi cyfathrebu a chydweithio o fewn y REC dros y tymor hir. Mae angen i'r strwythur adlewyrchu anghenion y sefydliadau yng Nghymru ac yn y pen draw dysgwyr Cymru. Bu awgrym i sefydlu fforwm REC Cymru.

Hybiau AG Rhanbarthol

Derbyniodd Cadeirydd ac Is-gadeiryddion CCYSAGauC a PYCAG e-bost gan y cyfarwyddwr arweiniol yn ymwneud â phlatform ar-lein newydd o'r enw Canolfannau Addysg Grefyddol Rhanbarthol yn gofyn beth yr oeddem am ei weld arno ar gyfer Cymru.

Mae cefndir yr Hybiau AG Rhanbarthol fel a ganlyn:

Ariannwyd y flwyddyn 1af gan yr Adran Addysg yn Lloegr i fynd i'r afael â gofynion AG penodol Lloegr. Bellach yn ei ail flwyddyn, caiff ei ariannu gan elusennau ac mae ganddo flwyddyn arall o gyllid. Wedi hyn mae'n gobeithio derbyn cyllid pellach gan yr Adran Addysg yn Lloegr.

Mae'r grŵp llywio yn cynnwys sefydliadau fel REC, RE Today, AERIAC, AWRI a NASACRE. Nod y canolfannau rhanbarthol yw gwella cyfathrebu rhwng athrawon, datblygiad proffesiynol, darparwyr adnoddau a chymunedau ymchwil. Mae'n gyfnewidfa gwybodaeth i gynyddu mynediad at gymorth, hyfforddiant ac adnoddau i'r rhanbarthau. Maen nhw hefyd yn cynnal cwrs sy'n cael ei gyrchu gan addoldai a mannau eraill yng Nghymru sy'n dyfarnu achrediad hwb AG.

Cynhaliwyd cyfarfod ar 12 Ionawr 2023. Rhannodd aelodau Gweithredol CCYSAGauC eu pryder bod yr hybiau AG Rhanbarthol wedi'u datblygu heb unrhyw gyfathrebu uniongyrchol â CCYSAGC na PYCAG. Mae hwn yn fater y mae'n rhaid mynd i'r afael ag ef ac mae'n codi cwestiynau ynghylch sut mae'r grwpiau hyn yn Lloegr yn gweld CCYSAGauC a PYCAG a sut y gellir gwella cyfathrebu. Cododd gwestiynau – beth yw ein hanghenion yng Nghymru? Sut gallwn ni nodi ein hanghenion? Sut mae delio â nhw?

RT: Mae dau aelod o MAGC wedi cyfarfod ag Indy Nottage. Dywedodd MAGC hefyd fod y fenter hon wedi peri syndod.

TaS: Cadarnhawyd bod cydweithiwr JHR wedi bod yn ymwneud â'r canolfannau AG.

LB: Mae REC wedi bod yn seiliedig yn Lloegr erioed. Roedd LB yn meddwl tybed a fyddai'n well ei alw'n REC ar gyfer Lloegr. Mae pob ymchwil a dogfen yn seiliedig ar Loegr. Byddai'n haen arall o waith i CCYSAGC.

TaS: Mae bob amser yn werthfawr cydweithio a rhannu ymarfer gyda'n cydweithwyr yn Lloegr ac Ewrop ond rhaid i ni ystyried beth sy'n ystyrlon i ni yng Nghymru.

10. Cynhadledd EFTRE (Awst 2023)

Rhoddodd PL ddiweddariad a rhannodd y ddolen i gynhadledd EFTRE ' Bridge over Troubled Waters – RE in changing times' - sydd i'w chynnal yn Rhufain ar 24-27 Awst 2023. Bydd TaS, gyda chydweithwyr Ewropeaidd, yn cyflwyno canfyddiadau prosiect Ewropeaidd, effaith Covid ar addysgu AG. Mae cyflwynwyr eraill yn cynnwys Kathryn White o Ymddiriedolaeth Culham St.Gabriel. Mae'r rhaglen hefyd yn cynnwys gweithdai ac

ymweliadau posibl oddi ar y safle â synagog, mynwent nad yw'n Gatholig, catacomau a chymuned Fwslimaidd.
Bydd PL, TaS ac o bosibl LJ yn mynychu'r gynhadledd.

Hoffai CCYSAGauC gefnogi athro o Gymru i fynychu a byddwn yn gofyn iddynt roi adborth ar eu profiad ar ôl iddynt ddychwelyd. Soniodd TAS fod hwn yn gyfle gwych i athro a chadarnhaodd y bydd CCYSAGauC yn ariannu teithio, mynychu cynadleddau a llety yn llawn.

GWEITHREDU : Os oes gan unrhyw athrawon ddiddordeb, cysylltwch â CCYSAGauC, cyn gwyliau'r Pasg.

11. Diweddariadau:

- **REC**

KR: Mae REC yn ei 50fed blwyddyn ac mae dathliad wyneb yn wyneb wedi'i drefnu ar ddechrau mis Mai. Mae REC yn rhoi sylw eto ar sut i gael y budd mwyaf posibl gan aelodau.

Os yw REC i barhau i gynrychioli Cymru, mae angen aelod parhaol o'r bwrdd i gynrychioli Cymru. Mae angen meddwl yn ddifrifol am fudd y berthynas hon.

Mae'r gwaith parhaus ar adnoddau crefydd a bydolygon yn cymryd llawer o amser REC, prosiect sy'n canolbwyntio ar Loegr. Gallem edrych i weld a yw'r ddogfen o ddiddordeb i gwricwlwm Cymru.

- **EFTRE**

Mae PL yn annog pawb i edrych ar y wefan, mae adroddiadau diddorol ar gael.

Mae astudiaethau y gellid eu gwneud gydag ysgolion uwchradd ar natur systemau addysg grefyddol o amgylch Ewrop.

- **MAGC**

Cyfarfu REMW ag Indy Nottage.

Nod REMW yw ailedrych ar y papur a gyflwynwyd yn flaenorol i CCYSGAGau.

Disgrifiodd y papur hwn y newidiadau posibl yn natur MAGC gyda golwg ar wneud cynnydd ar y mater hwn.

- **PYCAG**

Mae'r gweithgor DP yn edrych ar yr hawl i dynnu'n ôl a'r cyngor y gall CYSAGau a phenaethiaid ei roi. Bydd unrhyw ganlyniadau yn cael eu trosglwyddo i CCYSAGauC.

- **Y Rhwydwaith Rhyng-Ffydd**

Dim diweddariad

- **Estyn**

Adroddwyd ar gyfarfod 14 Chwefror yn gynharach yn y cyfarfod.

- **CBAC**

- Darllenodd LJ adroddiad gan Christopher Owens:

- o Cwblhawyd Dysgu Proffesiynol yr Hydref CBAC a elwid gynt yn DPP ar gyfer TGAU Astudiaethau Crefyddol yn llwyddiannus yn Abertawe, Caerdydd a Llandudno ym mis Rhagfyr 2022 gyda Dysgu Proffesiynol ar-lein ychwanegol ym mis Ionawr 2023. Mae deunyddiau o'r digwyddiadau DP ar gael ar wefan CBAC.

- Cyflwynodd CBAC ymateb manwl i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y cynigion ar gyfer y TGAU Astudiaethau Crefyddol newydd i ddechrau ei addysgu ym mis Medi 2025.
- Amserlen gwaith CBAC yw cwblhau'r fanyleb newydd gyda deunyddiau asesu enghreifftiol ar gyfer Medi 2024, a'r addysgu cyntaf wedi'i amserlennu ar gyfer mis Medi 2025.
- Yn siomedig, bu gostyngiad yn y nifer a gofrestrodd ar gyfer AG ar draws pob lefel arholiad ar gyfer cyfres haf 2023.
- Roedd 350 o ymgeiswyr yn llai wedi cofrestru ar gyfer UG Astudiaethau Crefyddol na lefelau cyn Covid ac mae hyn wedi treiglo i astudiaethau lefel uwch.
- Ar lefel TGAU bu gostyngiad sylweddol iawn yn y cofrestradau ar gyfer cyfres haf 2023 o tua 6,500 o ymgeiswyr. Mae unrhyw ddirywiad yn destun pryder, gan y bydd hyn yn effeithio ar y niferoedd sy'n astudio ar gyfer lefelau UG ac uwch yn y dyfodol, ac mae iddo oblygiadau pellach i addysg uwch.

Dywedodd TaS y bydd y gostyngiad yn nifer yr ymgeiswyr yn eitem agenda ar gyfer cyfarfod yn y dyfodol.

Soniodd RS fod holl arholiadau TGAU, UG a Safon Uwch yr haf hwn mewn Astudiaethau Crefyddol wedi anfon gwybodaeth cyn rhyddhau i ysgolion ar rai elfennau o'r meysydd llafur y dylid rhoi mwy o sylw iddynt. Mae RS yn hapus i ddosbarthu'r dolenni i GYSAGau.

GWEITHREDU: RS i rannu'r ddolen hon â'r CYSAGau

- **Adroddiad gan y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 8 Chwefror 2023**

Cadarnhaodd TaS nad oedd dim byd pellach i'w adrodd nad oedd wedi'i gynnwys eisoes ar yr agenda.

12. Gohebiaeth

Adroddodd LJ ar yr ohebiaeth ganlynol:

- Wedi derbyn gohebiaeth gan Gyngor y Gweithlu Addysg (CGA) yn gofyn i CCYSAGC enwebu aelodau ar gyfer y Cyngor. Mae angen mynd â hyn i Bwyllgor Gwaith CCYSAGauC.
- Wedi cael gohebiaeth gan y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn nodi ei fod wrthi'n cynnal ymchwiliad hirdymor i weithredu'r ddau ddiwygiad addysgol allweddol yn ystod y Senedd ddiwethaf, sef Asesiad Cwricwlwm Cymru yn 2021 a'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg 2018.
- Yn ystod y chweched Senedd, bydd y Pwyllgor yn cynnal cyfres o wiriadau thematig â ffocws byr. Bydd pob gwiriad yn cynnwys gweithgareddau ymgysylltu a chraffu gan un o Weinidogion Llywodraeth Cymru. Cynhaliwyd y gwiriad cyntaf yn ystod gwanwyn/haf 2022 ac mae rhagor o wybodaeth ar gael drwy ddolen. Gellir rhannu'r ddolen hon gyda ChYSAGau.

GWEITHREDU: CCYSAGauC i rannu'r ddolen hon â ChYSAGau.

Etholiadau CCYSAGauC

Mae 2 le ar gael ar Bwyllgor Gwaith Cymdeithas CYSAGau Cymru, ac mae angen i enwebiadau gan CYS a ChYSAGau fod gyda LJ neu AP erbyn dydd Gwener 31 Mawrth. Bydd y rhestr o enwebeion yn cael ei dosbarthu i'r CYS a'r CYSAGau erbyn dydd Gwener 28 Ebrill. Dylai enwebeion fod ar gael i fynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Gwaith yn rheolaidd os cânt eu hethol yn llwyddiannus yn y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol.

13. Unrhyw fater arall (i'w gytuno cyn y cyfarfod gyda'r Cadeirydd)

Mae KRU, Cymwysterau Cymru wedi bod yn arwain ar ddatblygu TGAU Astudiaethau Crefyddol ac yn delio ag ymatebion CCYSAGauC i'r ymgynghoriad. Hysbysodd KRU CCYSAGauC am yr ymgynghoriad newydd sydd bellach allan a elwir yn 'Y Cynnig Llawn', cymwysterau yw'r rhain (lefel mynediad, lefel 1 ac ati) sy'n cefnogi'r cwricwlwm newydd yng Nghymru.

Mae un cwestiwn yn yr ymgynghoriad yn ymwneud ag a ddylai fod cymhwyster penodol yn gysylltiedig â'r canllawiau CGM.

Mae KRU yn annog CCYSAGauC i rannu doler yn ymgynghoriad ag athrawon Astudiaethau Crefyddol i gael eu hadborth. Po fwyaf o ymatebion a geir, y mwyaf gwerthfawr ydyw. Mae'r ymgynghoriad ar agor tan fis Mehefin 2023.

Diolchodd KRU i CCYSAGauC am ei holl waith mewn perthynas â'r ymgynghoriad TGAU.

Llongyfarchodd HS bawb sydd wedi treulio llawer o amser ac ymdrech yn defnyddio eu harbenigedd i'n gwasanaethu yn rhinwedd eu swydd fel CCYSAGauC.

Eiliodd MJ eiriau caredig HS a diolchodd i'r Pwyllgor am eu holl waith caled sy'n cael ei werthfawrogi'n fawr.

Roedd TaS yn gwerthfawrogi'r gydnabyddiaeth hon o waith CCYSAGauC.

Dymunodd NB flwyddyn newydd hapus iawn i'r gymuned Bahá'í.

14. Dyddiad y cyfarfod nesaf: Tymor yr Haf, Sir Ddinbych.

Cyfarfod ar-lein fydd hwn ddydd Llun 19 Mehefin 2023.

Diolchodd TaS i Sir Benfro am groesawu a diolchodd i bawb a oedd yn bresennol.